DE ESSENTIE

DOKTERS VAN DE WERELD 2017

DOKTERS VAN DE WERELD IN 2017

LEES ALLES OVER **ONZE PROJECTEN** VOOR

PAGINA **10**
MENSEN AAN DE **RAND VAN ONZE SAMENLEVING**

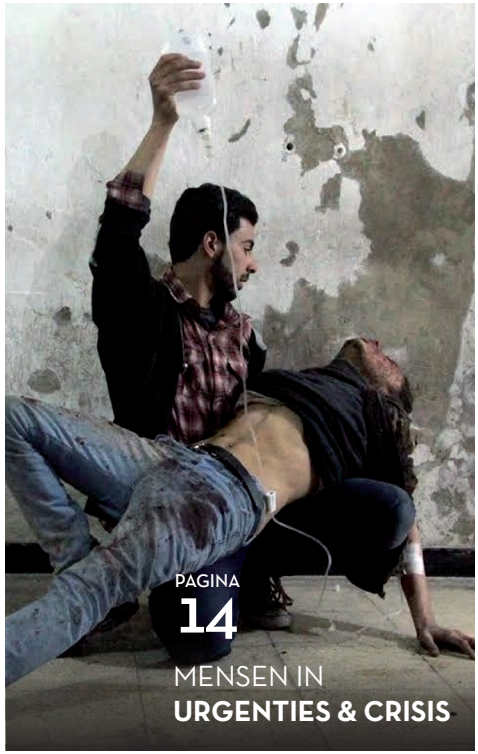

PAGINA **14**
MENSEN IN **URGENTIES & CRISIS**

PAGINA **16**
VROUWEN DIE ZWANGER ZIJN EN DAAR ZELF OVER WILLEN BESLISSEN

PAGINA **18**
JONGE MENSEN IN MOEILIJKE SITUATIES

PAGINA **20**
VLUCHTELINGEN EN MENSEN ONDERWEG

ONZE IDENTITEIT

VERZORGEN EN GETUIGEN

Als internationale solidaire beweging verzorgt Dokters van de Wereld de meest kwetsbare mensen: slachtoffers van gewapende conflicten, natuurrampen maar ook mensen die dakloos zijn of aan de rand van de samenleving worden geduwd. Het hart van onze beweging klopt door onze **honderden vrijwilligers en medewerkers, dokters, vroedvrouwen,** … Als onafhankelijke organisatie gaan we verder dan zorg alleen. We klagen schendingen tegen de mensenrechten aan en vechten voor een betere leefwereld voor onze patiënten.

DICHT EN VER VAN ONS BED

Dokters van de Wereld heeft in de hele wereld acties, maar werkt ook in België, in alle delen van het land.

LOKAAL EN DUURZAAM

Zelfs tijdens urgenties en crisisinterventies denken we **op de lange termijn**, met acties die duurzaam zijn en het verschil maken voor de toekomst van een plek, een land of een mens. Of het nu gaat over een tandartskabinet in Antwerpen of het aanpakken van een voedselcrisis in Mali: altijd werken we samen met **lokale partners en zorgstructuren**. Altijd bouwen we verder op de **collectieve intelligentie** van **lokale medewerkers**.

BUDGET

€ 21.402.545

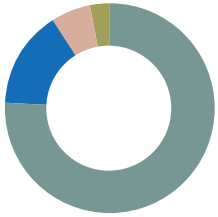

INKOMSTEN

- 76% subsidies
- 15% privégiften (inclusief Consortium 12-12 en MdM Luxemburg)
- 6% grote donateurs, bedrijven, stichtingen
- 3% legaten

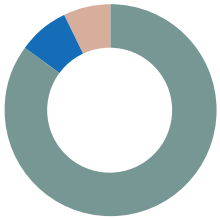

UITGAVEN

- 85% sociale Missie
- 8% algemene werking
- 7% fondsenwerving

2017

HIGHLIGHTS & SLEUTELMOMENTEN

EXPO / GESTRAND IN ZEEBRUGGE

HET HONDENLEVEN VAN TRANSITMIGRANTEN IN BEELD

In september openden we de expo 'Gestrand in Zeebrugge' in de Sint-Donaaskerk. De foto's toonden **een blik achter de schermen van het vrijwilligerswerk en de verborgen wereld van de transitmigranten aan de kust**. Eind 2015 belandden de eerste migranten aan de kust en opende Dokters van de Wereld er een zorgantenne. Sindsdien verzamelen de vrijwilligers getuigenissen en beelden over het barre, noodgedwongen clandestiene leven van de transitmigranten aan de Belgische kust.

NIEUW PROJECT / GIRL & YOUTH EMPOWERMENT

WERKEN AAN DE TOEKOMST VAN STRAATKINDEREN IN BENIN

In Cotonou, een stad in Benin, leven naar schatting tot **6.000 straatkinderen**. **Ondervoeding, gezondheidsproblemen, delinquentie, druggebruik, prostitutie**: het straatleven gooit de kinderen in een negatieve spiraal waar ze zonder hulp vaak niet meer uitraken. Om het leven van deze jonge mensen een nieuwe start te geven, zijn we in 2017 gestart met het ondersteunen van Terre Rouge, lokale, ervaren organisatie die deze jongeren van A tot Z ondersteunt: **van medische & psychische begeleiding, scholarisatie, familiehereniging tot en met professionele re-integratie in de samenleving:** we zijn trots partner te kunnen zijn van dit nieuwe project.

Meer info: **www.doktersvandewereld.be**

TOT ZORG FAALT IN EUROPA

EUROPESE ZORGBELEID FAALT 43.286 KEER

Wie aan de rand van de samenleving leeft, vindt steeds moeilijker toegang tot gezondheidszorg in Europa. Dat bleek uit ons rapport "Toegang tot zorg voor kwetsbare mensen in Europa" dat we in 2017 publiceerden. In het rapport doken we onder in het leven van **43.286 patiënten die over heel Europa bij ons aanklopten**. Voor die 43.286 mensen –daklozen, mensen zonder papieren of in extreme armoede- zijn we vaak het laatste redmiddel. **Op het moment dat deze mensen bij ons aankloppen kampen ze vaak met ernstige en soms zelfs levensbedreigende aandoeningen**. *"We denken dat we in Europa een bijna universele toegang tot zorg kunnen garanderen. Dat klopt niet. De helft van de ondervraagden gaf aan helemaal geen toegang te hebben tot gezondheidszorg. En een op vijf kan enkel bij een noodgeval op medische hulp rekenen."*

NIEUW PROJECT / 2 ZORGCENTRA IN MOLENBEEK EN ANDERLECHT

EEN LABORATORIUM VOOR ZORG EN SOCIALE INNOVATIE IN DE EUROPESE HOOFDSTAD

Dokters van de Wereld opende in 2017 twee integrale centra voor gezondheidszorg en sociale diensten in Molenbeek en Anderlecht. De nieuwe voorzieningen bieden zorg aan bij alle inwoners van de dichtbevolkte volkswijken in Anderlecht en Molenbeek. **De bestaande groepspraktijken in die gemeenten kunnen de bevolkingsgroei niet slikken en moeten steeds vaker patiënten weigeren**. De centra combineren niet alleen de klassieke afdelingen van een groepspraktijk maar ook familieplanning, en psychologische bijstand. Er komt ook een sociale dienst die bijvoorbeeld kan doorverwijzen naar vervolgopleidingen en microkredieten of hulp aan drugsverslaafden. Buurtbewoners kunnen zo op één plek terecht voor alle gezondheidszorg en sociale diensten.

MOBILISATIE / DOKTERS VAN DE WERELD OP DE BARRICADES

EEN JAAR VAN MOBILISATIE

Het rampzalig Europees vluchtelingenbeleid in Griekenland, het politiegeweld tegen migranten in Brussel, de politieke visie van President Trump op ontwikkelingssamenwerking, de stijgende armoede, **de te grote macht van de farmalobby op het geneesmiddelenbeleid in ons land en Europa**, het bombarderen van hospitalen in Syrië: in 2017 trok Dokters van de Wereld meer dan ooit de straat op om te vechten voor een rechtvaardiger wereld.

Volg onze acties en mobililsatie op de sociale media.

NIEUW PROJECT / HUMANITAIRE HUB VOOR TRANSITMIGRANTEN IN BRUSSEL

7 HULPORGANISATIES SLAAN DE HANDEN INEEN

In september 2017 sloegen **7 organisaties** de handen in elkaar en richtten samen een 'humanitaire hub' op voor de migranten en vluchtelingen van het Maximiliaanpark. Sindsdien kunnen migranten hier terecht om even te rusten, maar ook voor medische en juridische bijstand. **Dokters van de Wereld was één van de oprichters van de Hub en is sindsdien verantwoordelijk voor de medische hulpverlening**. Elke dag staan vrijwillige artsen en verpleegkundigen klaar om medische hulp te bieden. Uit data blijkt dat de meeste migranten afkomstig zijn uit oorlogslanden als Soedan, Eritrea en (nog steeds) Syrië. **Vooral de angst om teruggestuurd te worden naar aankomstland Italië verhindert hen om in België asiel aan te vragen.**

CAMPAGNE / HONGERSNOOD 12 12

20 MILJOEN MENSEN BEDREIGD MET ONDERVOEDING

Op 14 maart 2017 lanceerde Consortium 12-12 samen met Dokters van de Wereld een nationale oproep voor de **20 miljoen mensen** die bedreigd waren met zware ondervoeding in Zuid-Soedan, Somalië, Nigeria en Jemen. Met deze oproep sloten we ons aan bij de mobilisatie van de internationale gemeenschap, die sedert 1945 zulke ernstige humanitaire crisis niet meer had gekend. Eind 2017 werd deze oproep afgesloten op **€ 12,5 miljoen**. Daarnaast maakte de Belgische federale regering een bedrag vrij van **10,2 miljoen voor humanitaire programma's** in ditzelfde kader.

NIEUW PROJECT / ONE HEALTH
ZORG VOOR MENS ÉN DIER IN NIGER

HET HOOFD BIEDEN AAN DE KLIMAATVERANDERINGEN IN DE TOEKOMST

80% van de populatie in Niger werkt in de agropastorale sector of als herder in rurale, afgelegen gebieden. Dat betekent een grote afhankelijkheid tussen mens, dier en natuur. Door de klimaatveranderingen zal deze populatie in de nabije toekomst steeds vaker geconfronteerd worden met droogte, overstromingen en daarbij horend, ziektes en epidemieën. Tegen dat noodlot willen we hen nu al wapenen, in samenwerking met Dierenartsen Zonder Grenzen. **Het doel: de lokale herderbevolking informeren, sensibiliseren en bewapenen tegen toekomstige natuur- en klimaatproblemen**. Dat zullen we doen met sensibilisatie- en informatiecampagnes maar ook door de bestaande zorgdiensten voor mens en dier nu alvast te versterken met medische stocks, logistieke hulp en personeel.

EVENTS / ENGAGEMENT
& FONDSENWERVING

FIETSEN, LOPEN, DANSEN, GEVEN EN FEESTEN VOOR DOKTERS VAN DE WERELD

In 2017 werd weer heel wat gezweet voor Dokters van de Wereld. **125 deelnemers** tijdens de 20 kilometer en **72 deelnemers** tijdens de Biketour verzamelden samen **123.286 euro** in voor de projecten van Dokters van de Wereld. Maar er werd ook gedanst en gevierd ten voordele van Dokters van de Wereld, **mensen vermeldden onze organisatie op hun geboortelijst, deden een giftoproep voor hun verjaardag**, organiseerden benefietconcerten of organiseerden cupcake marathons! En vooral konden we ook in 2017 rekenen op onze **intussen 28.000 (maandelijkse) donateurs!**

NIEUW PROJECT / YOUTH AND GIRL EMPOWERMENT

(SEKSUEEL) GEWELD TEGEN KINDEREN IN MAROKKO BESTRIJDEN

Geweld tegen kinderen is een probleem in Marokko: elk jaar registreert het ministerie van Justitie **10.000 gevallen van kindermishandeling**, waarvan **26% ten prooi valt aan seksueel geweld.** Met een nieuw project willen **we bescherming bieden aan de Marokkaanse kinderen maar ook aan onbegeleide minderjarigen uit het buitenland**. Dat zullen we doen door multidisciplinaire netwerken uit te bouwen en opleidingen aan te bieden bij sociaalassistenten en publieke instellingen. We zullen ook middelen vrijmaken om **2.400 kinderen te sensibiliseren** en te informeren over risico's en preventie van geweld en zullen de komende vijf jaar een project opzetten dat meer dan **500 slachtoffers van (seksueel) geweld** zal begeleiden en behandelen.

MIGRANTENKERKHOF

DE MIGRATIEPOLITIEK VAN DE EU HEEFT NU OOK IN NIGER DODELIJKE GEVOLGEN

In de zomer van 2017 werd bekend dat minstens **44 migranten** in de woestijn van Niger stierven door dorst nadat hun auto in panne was gevallen. **"Na de Middellandse zee, is de woestijn van Agadez een tweede, nieuw vluchtelingenkerkhof aan het worden, met de EU achter het stuur."** vertelde Dokters van de Wereld toen aan de pers. **De EU overtuigde Niger immers in ruil voor zeer veel geld om de migratieroutes door de woestijn off limits te maken**. Sinds die deal vallen migranten in de handen van mensensmokkelaars, zitten migranten vast in clandestiene getto's, implodeerde de lokale economie en vond een explosie plaats van het aantal doden in de woestijn. Sinds de deal schrijven we **systematisch persberichten en opiniestukken en nemen we journalisten en fotografen mee naar Agadez** om hen te tonen wat gebeurt achter de schermen van deze onderbelichte maar dodelijke migratiedeal.

CAMPAGNE WINTERPLAN DAKLOZEN

ALS JE OP STRAAT LEEFT, ZIE JE DE DINGEN ANDERS

In december 2017 lanceerde Dokters van de Wereld een sensibilisatie- en fondsenwerving campagne rond het Medisch Winterplan voor daklozen. **Het leven van een dakloze is in de winter nog harder. Naast honger en kou komen ook nog eens gezondheidsproblemen**. Op straat heeft een onschuldig griepje al gauw ernstige gevolgen. En daarom is Dokters van de Wereld er met het Medisch Winterplan.

Bekijk de campagne op
www.winterplan.doktersvandewereld.be

NIEUW PROJECT MEDIBUS VAN START IN WALLONIË

MOBIELE ZORG VOOR DAKLOZEN, BELGEN IN ARMOEDE EN DRUGGEBRUIKERS

Sinds begin 2017 rijdt een mobiel kabinet van Dokters van de Wereld doorheen de provincie Henegouwen en Charleroi. In de Medibus kunnen inwoners terecht die niet langer toegang hebben tot medische zorg. **Dit is de 2e Medibus die Dokters van de Wereld inzet in ons land**. In Brussel rijdt een mobiel kabinet van Dokters van de Wereld al vijf jaar doorheen de straten van onze hoofdstad. Net zoals in Brussel, **kunnen de patiënten in Henegouwen en Charleroi terecht in de bus voor paramedische zorg, sneltests voor HIV, Hepatitis C en Syfilis en wordt in de bus steriel injectiemateriaal voorzien voor druggebruikers**. Wie extra zorg nodig heeft, wordt samen begeleid naar medische, sociale of juridische diensten.

ONZE PIJLERS, ONZE IMPACT

DE ONZICHTBARE BELGEN

DAKLOZEN, DRUGGEBRUIKERS, MENSEN ZONDER PAPIEREN OF BELGEN IN ARMOEDE. IN EEN WERELD DIE STEEDS MEER DRAAIT ROND INDIVIDUEEL SUCCES EN DE PERFECTE INSTAGRAM PIC ZIJN DEZE MENSEN HET LAATSTE TABOE, WEGGEDUWD NAAR DE RAND VAN ONZE SAMENLEVING. DOKTERS VAN DE WERELD TREKT NAAR DIE RAND EN MAAKT HEN OPNIEUW ZICHTBAAR. ELKE DAG OPNIEUW. IN TOTAAL HIELP DOKTERS VAN DE WERELD VORIG JAAR MEER DAN 5000 MENSEN. 5000 MENSEN VOOR WIE DOKTERS VAN DE WERELD HET LAATSTE REDMIDDEL WAS.

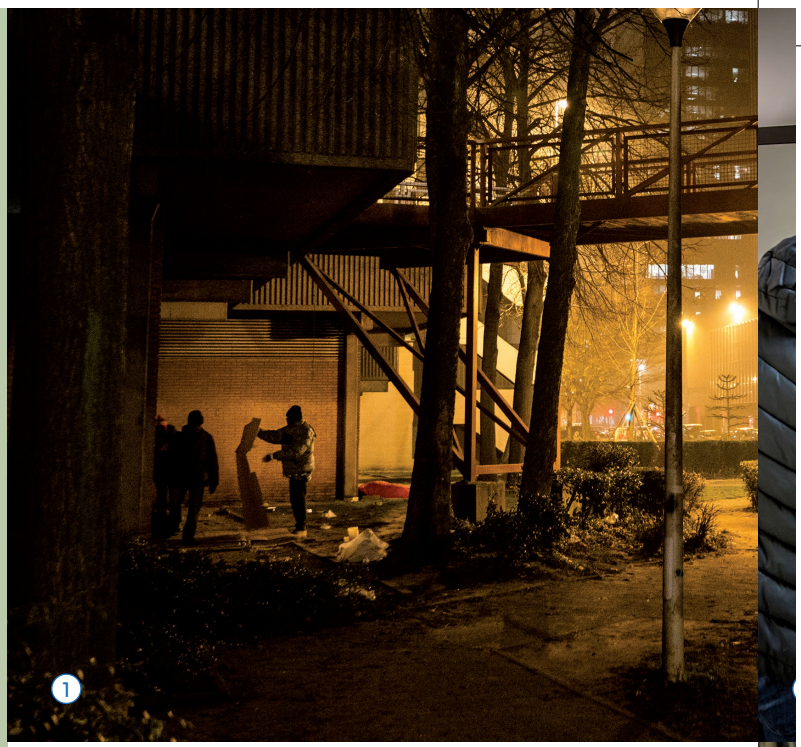

1. Elke week trekken mobiele zorgbussen **door de straten van Charleroi en Brussel**. In kraakpanden, straten, stations en metro's gaan we op zoek naar de meest kwetsbare mensen en geven we paramedische zorg, medicijnen en verbanden. Druggebruikers kunnen injectiemateriaal inruilen en sekswerkers kunnen er terecht voor contraceptie of screening op HIV. In onze zorgbussen **kwamen vorig jaar 750 mensen langs**. Mensen die soms al jaren geen zorgverlener hadden gezien en met wie we in de bus samen een eerste stap zetten naar zorgherstel.

2. Als het winter wordt gaan we een versnelling hoger en trekken honderden vrijwilligers elke avond naar **de opvangcentra voor daklozen**. We verlenen er medische hulp en bieden griepvaccins en pedicure aan voor de vaak verweerde voeten van onze patiënten. **Afgelopen jaar gaven we zo medische hulp aan 1.000 daklozen die de winter overbrugden in de centra**. Eens er bovenop, stelden we voor hun administratie in orde te brengen.

3 Die administratieve opvolging doen we in onze **7 zorgcentra en zorgantennes** in België. Hier staat het hele jaar door een leger sociaal assistenten klaar om de logge poorten van het Belgisch zorgsysteem opnieuw open te krijgen voor onze patiënten. **In onze zorgcentra kan trouwens elke kwetsbare persoon in België het hele jaar door gratis terecht** bij onze vrijwillige artsen en psychologen voor medische en psychische hulp.

4 5 jaar geleden startte Dokters van de Wereld met het project 'Samen Met Haar', met een focus op Belgische vrouwen in armoede, vrouwen zonder papieren, slachtoffers van geweld, prostituees of dakloze vrouwen. **Ongeveer 70% van de vrouwen die we voor de eerste keer zien in één van onze 7 zorgcentra, heeft geen enkele toegang tot zorg**. Een bezoek bij de dokter of gynaecoloog kunnen ze zich zelden permitteren. Om dit op te lossen, kunnen ze elke vrijdagmorgen terecht bij een gynaecoloog voor contraceptie, baarmoederhalsscreenings of zwangerschapsopvolging.

5 Soms is een patiënt zo ziek dat een hospitalisatie of specialist noodzakelijk is. **Daarom hebben we samenwerkingsverbanden opgezet met ziekenhuizen en specialisten over het hele land**. Zo krijgt onze patiënt de operatie of specialistenzorg die ze anders nooit zouden kunnen betalen.

6 Nergens zoveel zorguitstel als bij tandzorg: **1 op 3 Belgen stelt wel eens een tandartsbezoek uit** omdat de portefeuille het niet toelaat. **Bij daklozen of mensen zonder papieren ligt dat cijfer nog veel hoger**. In ons vast tandartskabinet in Brussel geven onze vrijwillige tandartsen daarom 1 dag per week tandzorg aan mensen voor wie dit anders onmogelijk zou zijn.

MEER WETEN OVER ONS WERK VOOR **KWETSBARE MENSEN** AAN DE **RAND** VAN ONZE **SAMENLEVING** IN 2017?
www.doktersvandewereld.be

DOKTERS VAN DE WERELD **IN BELGIË**

Het Belgisch zorgsysteem is goed. Behalve voor wie leeft in de onderbuik van ons land.

93%
van de kwetsbare mensen in ons land heeft geen toegang tot zorg

70%
van de daklozen heeft geen huisarts

40%
van de zwangere kwetsbare vrouwen in ons land kan zich geen prenatale zorg veroorloven

1 Belg op 3
stelt een bezoek aan de tandarts uit omwille van financiële redenen

Zolang deze realiteit bestaat, vechten we voor het recht op zorg van deze mensen.

Dokters van de Wereld verzorgt ook sociaal onrecht.

ONZE ACTIVITEITEN IN 2017

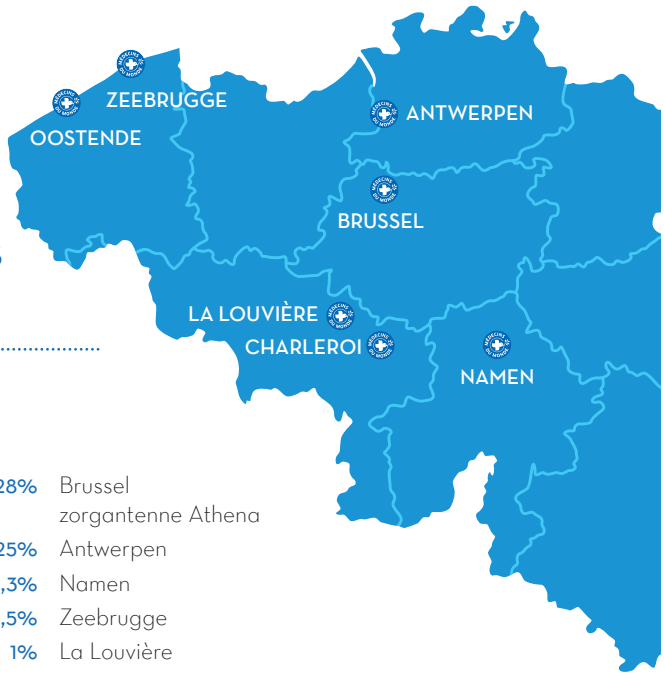

557 VRIJWILLIGERS

5.099 PATIËNTEN

62% zorgcentrum

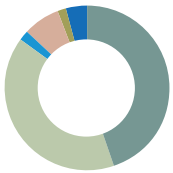

- **28%** Brussel zorgantenne Athena
- **25%** Antwerpen
- **1,3%** Namen
- **4,5%** Zeebrugge
- **1%** La Louvière
- **2,5%** Oostende

20% Medisch winterplan daklozen in Brussel

12% Medibus Brussel
3% Medibus Charleroi

3% Doorverwijzingen naar specialisten of hospitalen

ONZE PIJLERS, ONZE IMPACT

URGENTIES EN CRISIS

CONFLICTEN EN RAMPEN ZORGEN VOOR EEN IMPLOSIE VAN HET ZORGSYSTEEM: HOSPITALEN ZIJN VERNIETIGD, ZORGPERSONEEL VLUCHT WEG OF STERFT. OP DAT SOORT MOMENTEN KOMEN WE TUSSEN EN GAAN WE TER PLEKKE MET URGENTIETEAMS EN MEDISCH MATERIAAL. WE WERKEN TER PLEKKE ALTIJD SAMEN MET LOKALE PARTNERS EN OVERHEDEN EN DENKEN OP DE LANGE TERMIJN: IN PLAATS VAN VELDHOSPITALEN OP TE ZETTEN, KIEZEN WE VOOR HET RENOVEREN VAN ZORGCENTRA. EN IN PLAATS VAN EXPATS TE STUREN, INVESTEREN WE IN LOKAAL ZORGTALENT.

1. Ook vorig jaar bleef de hel duren voor de **11,3 miljoen burgers** die vastzitten in Syrië en nood hebben aan hulp. In 2017 was meer dan de helft van de hospitalen niet langer operationeel, met duizenden doden tot gevolg. We **ondersteunden daarom samen met lokale partners 22 zorgcentra en mobiele teams** in Damascus, Idlib, Aleppo en Dera met geld, levensreddende medicatie, operatiemateriaal en personeel.

   Daarnaast gaven we extra steun voor de kwetsbaarste mensen: (zwangere) vrouwen, bejaarden, mensen die wonen in de buurt van vernietigde hospitalen en mensen met psychische problemen. Samen maakten we met onze partners in Syrië vorig jaar zo **700.000 consultaties** mogelijk bij de Syrische burgers.

2. In 2017 werd de Hoorn van Afrika en Jemen geconfronteerd met de ergste ondervoeding sinds 1945. Op 14 maart lanceerde Consortium 12-12 samen met Dokters van de Wereld een nationale oproep en sloten we ons aan bij de mobilisatie van de internationale gemeenschap.

3 **Tijdens een hongersnood raakt het hele zorgsysteem overbelast**. Daarom versterkten we in Zuid-Soedan de overbelaste ziekenhuizen met personeel en herstelden we niet-functionele materniteiten en pediatrische afdelingen. De teams leverden een bijdrage tot de opvang van **914 kinderen en 2.065** mama's met boorlingen, naast **376 patiënten** die opgenomen waren in de spoeddienst.

4 **Tijdens een hongersnood wordt het risico op het uitbreken van epidemieën veel groter**. Daarom lanceerden we in Somalië screenings- en behandelcampagnes voor malaria en diarree bij meer dan **30.000 kinderen**. We screenden op een paar weken tijd **51.579 kinderen** op (matige) ondervoeding en behandelden de ondervoede kinderen met nutritionele campagnes.

5 In de ranking van toegang tot zorg bungelt de regio Gao in Noord-Mali achteraan. **56% van de nomadische bevolking is op meer dan 15 kilometer verwijderd** van (vaak slecht uitgeruste) hospitalen, en dat in een ontoegankelijke en woestijnomgeving **die sinds 2012 geteisterd wordt door conflicten met gewapende rebellen en jihadistische groeperingen**.

In die omgeving werken de teams van Dokters van de Wereld. Nomadische volkeren hebben nood aan flexibiliteit. Daarom hebben we mobiele teams die zelf naar de leefwereld van de Nomaden trekken. In 2017 bereikten onze mobiele teams zo in totaal **3.237 mensen met algemene geneeskunde, vaccinatiecampagnes** en prenatale zorg. Bovendien diagnosticeerden en behandelden we **3597 gevallen van ondervoeding**.

MEER WETEN OVER ONZE **URGENTIES** IN 2017?
www.doktersvandewereld.be

ONZE PIJLERS, ONZE IMPACT

VEILIG BEVALLEN WANNEER JE WIL

ANNO 2017 OVERLIJDEN ER ELKE DAG 830 VROUWEN IN ONTWIKKELINGSLANDEN AAN COMPLICATIES TIJDENS DE ZWANGERSCHAP. HET GOEDE NIEUWS: DAT ZIJN ER DE HELFT MINDER IN 1990. DOKTERS VAN DE WERELD DRAAGT HIER MET EEN REEKS LANGLOPENDE PROJECTEN AAN BIJ. DAARNAAST INVESTEREN WE IN PROJECTEN DIE ONGEWENSTE ZWANGERSCHAPPEN EN ONVEILIGE ABORTUSSEN VERMIJDEN. WANT ELKE VROUW HEEFT HET RECHT ZELF TE BESLISSEN OF EN HOEVEEL KINDEREN ZE WIL.

1 **In Moba, een regio in het Zuid-Oosten van Congo**, krijgt slechts de helft van de zwangere vrouwen prenatale zorg. En dat terwijl in andere regio's intussen 97% van de zwangere vrouwen zorg krijgt. Dat lage zorgpercentage komt door een reeks factoren: te weinig gekwalificeerd personeel, slechts 1 hospitaal per 500.000 inwoners, slecht uitgeruste centra, dure zorg en grote afstanden.

Om hier iets aan te veranderen, moesten we beginnen vanaf nul: over de hele regio voorzagen we een paar jaar geleden **45 centra en 6 materniteiten** met een goeie infrastructuur, medicatie en competent personeel. Door die investering konden we in 2017 de vruchten plukken en **94.000 jonge vrouwen helpen met gynaecologische zorg maar ook met contraceptie**, zodat elke vrouw zelf het recht in handen kan nemen over een potentiële kinderwens. Daarnaast **begeleidden we in 2017 11.000 bevallingen , waarvan 400 keizersnedes**.

MEER WETEN OVER ONS WERK ROND
VEILIG BEVALLEN IN 2017
www.doktersvandewereld.be

2 **Niger** is één van de armste landen ter wereld, met een slechte zorgtoegang tot gevolg. Door een gebrek aan contraceptie stijgt het aantal **ongewenste zwangerschappen** er jaar na jaar en zet de vrouw er gemiddeld **7 kinderen op de wereld**. Bovendien is het moedersterfte cijfer hier één van de hoogste ter wereld.

3 Net zoals in **Congo** hebben we in één van de armste regio's van het land, Agadez, de lokale zorgstructuren een boost gegeven door te investeren in de infrastructuur, materiaal, personeel en medicatie. We doen ook aan sensibilsatiecampagnes om vrouwen te overtuigen niet te kiezen voor een (risicovolle) thuisbevalling. Hierdoor konden we afgelopen jaar **26.641 meisjes en vrouwen medisch begeleiden** en boden we hen de mogelijkheid om een contraceptiemethode te kiezen. **Daarnaast bevielen 2.316 vrouwen gratis** in een veilige, klinische setting.

4 In het Noorden van **Mali**, in Menaka en Gao, worden zwangere vrouwen geconfronteerd met veel obstakels: **het woestijnklimaat, de politieke instabiliteit, de onveiligheid én een slecht aangepast zorgsysteem**. Bovendien is de overheid te zwak om de kosten van de gezondheidszorg in deze regio te financieren.

Dokters van de Wereld is doorheen de jaren een zorgreferentie geworden voor zwangere vrouwen in **Noord-Mali**: we ondersteunen **45 centra** en trekken met mobiele teams naar afgelegen plaatsen. Afgelopen jaar alleen al konden we zo **14.524 vrouwen** prenatale zorg geven en hielpen we **4.488 vrouwen** met hun bevalling.

5 Door het afsluiten van de migratieroutes via Libië en Turkije, probeerden in 2017 een recordaantal van **28.349 migranten Spanje te bereiken via Marokko**. Maar door de strenge EU-controles blijft een veelvoud uiteindelijk hangen in steden als Oujda, Nador en Rabat.

In die 3 plekken bieden onze teams zorg, met een focus op vrouwen, kinderen en pasgeborenen. **In 2017 gaven we medische hulpverlening aan 2644 vrouwen**, boden we prenatale zorg aan 75% van de zwangere vrouwen en slaagden we erin 100% van de pasgeboren kindjes te vaccineren.

ONZE PIJLERS, ONZE IMPACT

GIRL AND YOUTH EMPOWERMENT

DOKTERS VAN DE WERELD WIL DAT JONGE ADOLESCENTEN EN MEISJES BAAS ZIJN OVER HUN EIGEN LIJF EN HUN EIGEN TOEKOMST. DAAROM INVESTEREN WE IN PROJECTEN DIE BOUWEN AAN DE AUTONOMIE EN WEERBAARHEID VAN JONGE MENSEN IN MOEILIJKE SITUATIES.

1 De hoofdstad van **Burkina Faso, Ouagadougou** telt naar schatting **10.000 straatkinderen**. Zonder familie, sociaal netwerk of scholing, belanden veel van hen noodgedwongen in de criminaliteit, druggebruik, prostitutie en geweld. Door het gebrek aan toegang tot zorg is het risico op seksueel overdraagbare ziektes en ongewenste zwangerschappen voor deze jonge mensen erg groot.

2 Met onze **Burkinese partner Keoogo** begeleiden we deze kinderen en adolescenten naar een stabieler leven. Toegang tot zorg, psychologische begeleiding, sensibilisering, opleidingen en familiehereniging vormen de pijlers van dit project. In ons centrum en met straatrondes gaven we afgelopen jaar medische zorg aan **673 jongeren** en deelden we **25.000 voorbehoedsmiddelen** uit. We herenigden **18 kinderen met hun familie**, re-integreerden **34 kinderen** opnieuw in school en hielpen **8 jonge meisjes bij het afronden van een opleiding**.

3 In Oost-Congo wordt seksueel geweld en verkrachting al decennialang aangewend als politiek oorlogswapen. De afgelopen jaren wordt deze terreur steeds vaker toegepast door gewone burgers van alle leeftijden en helemaal verontrustend, wordt de leeftijd van de slachtoffers steeds jonger.

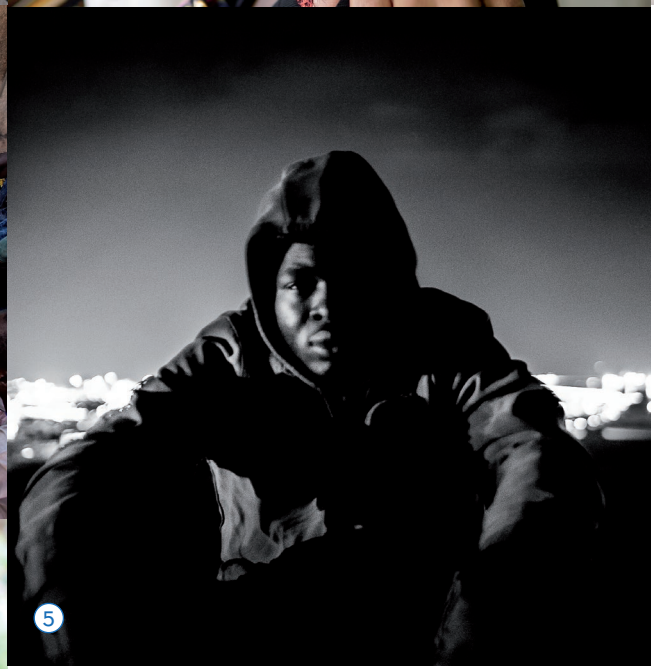

Het **Panzihospitaal in Bukavu** van mensenrechtenactivist en gynaecoloog **Mukwege** behandelt al decennia lang deze overlevers van seksueel geweld.

4 Dokters van de Wereld coördineert in het Panzihospitaal **het project rond seksueel geweld**. Door de financiering van medicijnen, medisch materiaal en de lonen van de medewerkers behandelen we jaarlijks **1.200 tot 1.400 meisjes en vrouwen**. Ook hier zien we steeds jongere slachtoffers op de operatieblokken: **73 slachtoffers in 2016 waren jonger dan 10 jaar**. Tegen deze gruwel voeren we nationaal en internationaal pleidooi.

5 Door het afsluiten van de routes in Libië en Turkije én de verstrengde controles vanuit Europa stranden steeds meer migranten in Marokko, in de hoop via Spanje Europa te bereiken. Met name in Oujda, een stad vlak aan de Algerijnse grens, leven vrouwelijke migranten in een zorgwekkende staat. In de hoop Europa te bereiken, **leven deze vrouwen in extreem grote stress en onzekerheid. Veel vrouwen zijn dan ook verplicht om mee te draaien in een bedel- of prostitutiecircuit of vallen ten prooi aan (seksueel) geweld**.

In Oujda, Rabat en Nador – 3 plaatsen waar veel vrouwelijke migranten clandestien leven- zijn onze teams aanwezig om deze vrouwen bij te staan. Naast mobiele medische begeleiding en samenwerkingen met lokale zorgstructuren, screenden en behandelen we **84 slachtoffers van seksueel geweld** en gaven we psychologische **begeleiding aan 518 mensen, waaronder 115 slachtoffers van geweld**.

MEER WETEN OVER ONS WERK
ROND GIRL & YOUTH EMPOWERMENT IN 2017?
www.doktersvandewereld.be

ONZE PIJLERS, ONZE IMPACT

MIGRANTEN EN **VLUCHTELINGEN**

2017 WAS HET JAAR WAARIN EUROPA MORELE GRENZEN OVERSCHREED IN HAAR POGING MIGRATIE AAN BANDEN TE LEGGEN. HET WAS HET JAAR WAARIN EUROPA DEALS SLOOT MET DICTATORIALE REGIMES ALS LIBIË EN SOEDAN. IN 2017 WERD BEKEND DAT VLUCHTELINGEN IN LIBIË HET SLACHTOFFER WERDEN VAN MARTELING, MOORD EN VERKRACHTING. 2017 WAS HET JAAR WAARIN BIJNA 3000 MENSEN OP ZEE STIERVEN. HET JAAR MET EEN RECORDAANTAL VERMISTE MINDERJARIGE VLUCHTELINGEN.

ALS HUMANITAIRE ORGANISATIE PROBEERDE DOKTERS VAN DE WERELD OOK IN 2017 ZOVEEL MOGELIJK MENSELIJKHEID AAN TE BRENGEN EN TROKKEN WE OVERAL IN EUROPA EN DAARBUITEN IN HET SPOOR VAN DE MIGRANTEN EN VLUCHTELINGEN.

1 **Niger** was tot voor kort een belangrijk transitland voor migranten die vanuit Agadez naar Libië of Algerije trekken, vaak met Europa als final destination. **Maar sinds een deal tussen Europa en Niger (lees ook pagina 8), werd migratie strafbaar**, werden de officiële woestijnroutes off limits en vallen de vaak minderjarige migranten in de handen van malafide mensensmokkelaars.

Sindsdien zit een groot deel van deze jonge adolescenten vast in bloedhete en clandestiene getto's in de periferie van de stad. **Daar leven ze in totale isolatie, zonder voedsel, zorg of bescherming**. Dokters van de Wereld is één van de weinige humanitaire organisaties die naar die getto's trekt met medische en psychische hulp. **Vorig jaar verleenden onze mobiele teams zo hulp aan 1.235 migranten**. Naast medische en psychologische hulp, bezorgen we hen humanitaire hulpkits en begeleiden we ernstig zieke mensen naar onze zorgcentra.

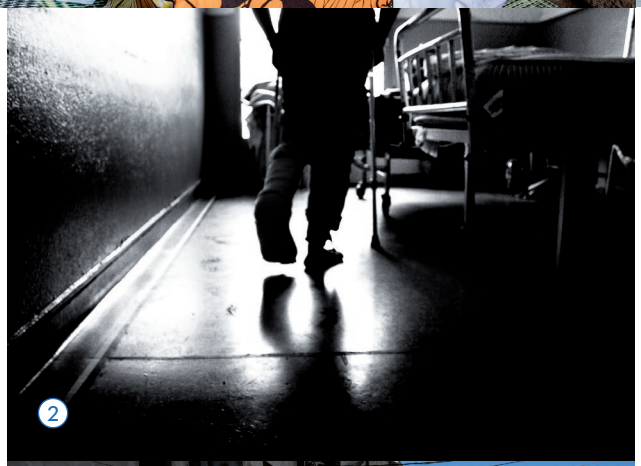

2 In Marokko komen elk jaar duizenden migranten aan in Nador en **Oujda**, **vlakbij Algerije**, na een uitputtende tocht door de woestijn. Het oversteken van de grens is afgelopen jaren veel gevaarlijker geworden door de extra controles, hekkens en de bouw van een muur. In 2017 trokken we met mobiele teams naar deze hotspots en gaven we medische hulp aan **5.852 migranten**, van het uitdelen van dekens en hygiënekits tot het bieden van psychosociale hulp of begeleiding naar vaste zorgcentra.

3 Sinds de crisis in Libië en de oorlog in Syrië is Tunesië een transitland én steeds vaker ook eindbestemming geworden voor migranten en vluchtelingen. Naar schatting verblijven intussen **53.490 nieuwkomers** in Tunesië, een grote stijging met vroeger. Als nieuwkomers hebben deze migranten weinig rechten, ook op vlak van zorg.

Daarom zijn wij als één van de weinige humanitaire organisaties aanwezig in Tunis met een zorgproject. In ons centrum verzorgden we afgelopen jaar aan **748 migranten** en sensibiliseerden we extern zorgpersoneel over de zorgrechten van deze kwetsbare groep. Daarnaast hebben we samenwerkingsverbanden opgezet met **15 openbare zorginstellingen** naar wie we de ernstig zieke migranten kunnen begeleiden.

4

5

6

4 In **Brussel**, **Zeebrugge** en **Oostende** verleenden we de gestrande vluchtelingen en migranten het hele jaar door medische hulp in de humanitaire hub en zorgantennes. In totaal gaven we afgelopen jaar **667 consultaties** in beide kustantennes. De migranten De migranten in ons land worden geregeld geconfronteerd met geweld en discriminatie door de politie: over die incidenten zijn we in 2017 gestart met een onderzoeksrapport dat in de loop van 2018 gepubliceerd wordt.

5 Al twee jaar helpen teams van Dokters van de Wereld de vluchtelingen in Kroatië. Wat begon met een mobiel team dat hulp bood aan de vluchtelingen die de Balkanroute aflegden in 2015, groeide uit tot een permante hulppost in 2 asielcentra in het land. Vorig jaar voerden we **4.441 consultaties uit bij 1.164 mensen in asiel die voornamelijk uit Syrië zijn gevlucht.**

6 In april 2016 werden we door ECHO officieel aangesteld als de grootste medische hulpverlener in de **Griekse vluchtelingenkampen** op het vasteland. Sindsdien werkten we in **24 sites** en kampen en in voerden we in totaal **62.496 consultaties** uit. De meeste mensen die vastzitten op het vasteland zijn Syrische burgers die soms al jaren wachten op de toekenning van hun asiel. De helft van onze patiënten was minderjarig.

MEER WETEN OVER ONS WERK VOOR
MIGRANTEN EN **VLUCHTELINGEN** IN 2017?
www.doktersvandewereld.be

DOKTERS VAN DE WERELD LANGS

DE VLUCHTELINGENROUTE

WERELDWIJD ZIJN

258 MILJOEN

MENSEN IN DE WERELD OP DE VLUCHT

186.768
vluchtelingen bereikten in 2017
het Europese vasteland via de zeeroutes

2.834
stierven of raakten in 2017
vermist op zee

618
gevluchte kinderen zonder begeleiding
raakten vermist in België

De Europese lidstaten beloofden

98.255

**vluchtelingen vanuit Italië en Griekenland op te nemen.
Slechts 34% van hen werd tot nu toe hervestigd.
België hoort met 30% bij de slechtst scorende landen.**

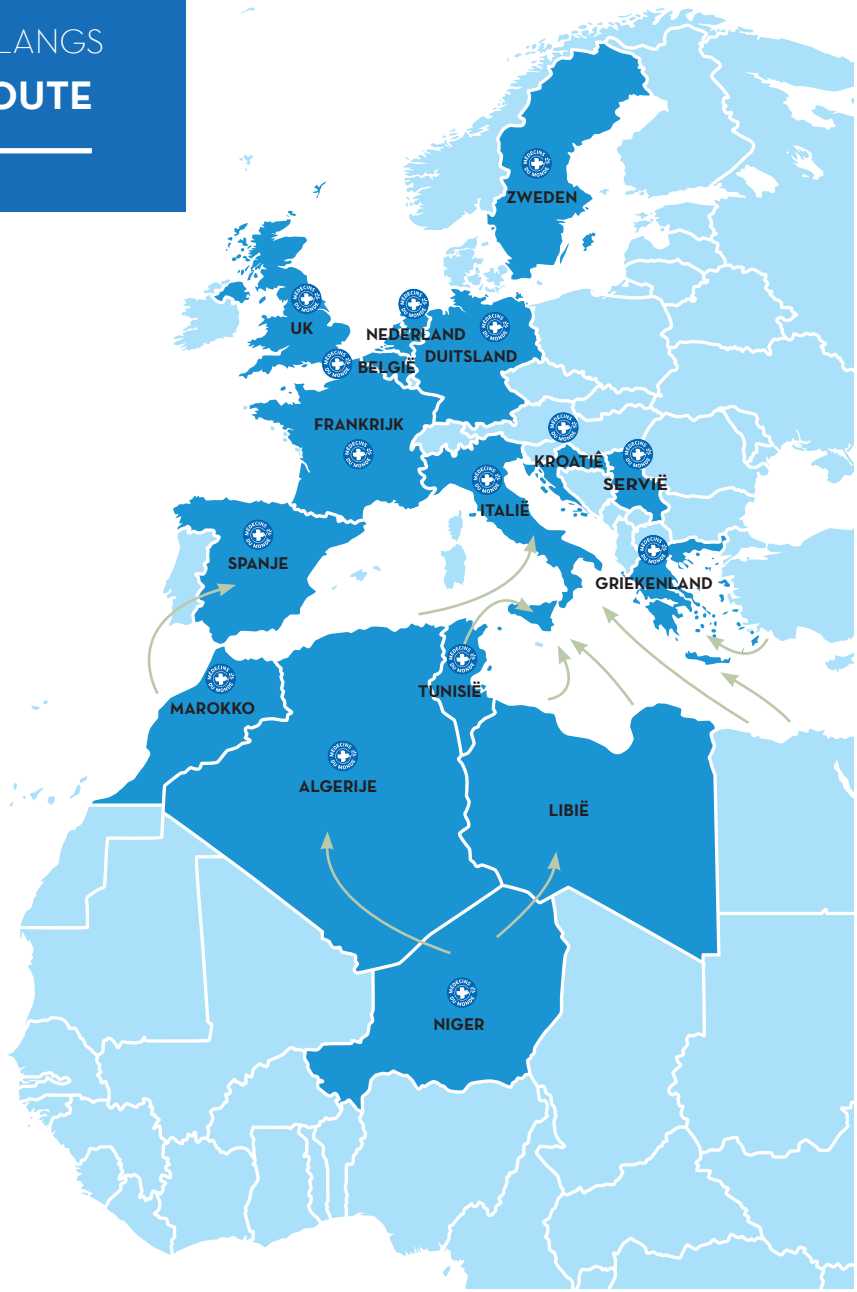

TRANSPARANTIE EN CONTROLE

FINANCIËLE RESULTATEN

U STELT ONS VERTROUWEN IN ONS. HET MINSTE WAT WIJ KUNNEN DOEN IS TRANSPARANTIE BIEDEN OVER WAT WIJ DOEN MET UW GIFTEN EN SUBSIDIES.

UITGAVEN

IN 2017 GAVEN WE **18.145.055** UIT AAN SOCIALE MISSIES

16.697.592€ **ging rechtstreeks naar het terrein, waarvan**

- **70%** naar de internationale projecten
- **11%** naar de Belgische projecten
- **11%** naar lokale partners of andere delegaties van Dokters van de Wereld
- **8%** ging naar lokaal projectbeheer en pleidooi/ communicatie

3.062.490€ **kosten voor het algemeen functioneren bedragen**

- **46%** daarvan gaat naar fondsenwerving (salarissen, campagnes, legaten)
- **35%** naar structurele kosten (personeel, IT, gebouw)
- **19%** naar financiële lasten (schuldaflossing, reservefonds).

INKOMSTEN EN SOLVABILITEIT

- **73% van onze inkomsten komt uit publieke fondsen** (overheden, internationale instellingen, ...). 27% van onze inkomsten zijn privégiften, waarvan 17% individuele donateurs.
- De inkomsten uit het **werven van donateurs op straat** bedragen 2.994.281 euro. Dat is een stijging van 16% in vergelijking met 2016.
- Dokters van de Wereld heeft een **reservefonds** van 2,2 miljoen euro.
- **Onze schuldvorderingen op korte termijn bedragen 9.411.070 euro**. Het gaat voornamelijk over te ontvangen bedragen van onze subsidieverstrekkers. Onze schulden op korte termijn bedragen 7 miljoen euro en betreffen voornamelijk te realiseren projecten tegenover diezelfde subsidieverstrekkers. **Onze solvabiliteit blijft in stijgende lijn: van 15% in 2015 naar 20% in 2017**.

INKOMSTEN

	2017	2016
PRIVE INKOMSTEN	5.799.944 €	6.192.799 €
Fondsenwerving	2.994.281 €	2.581.441 €
Grote donateurs	946.246 €	1.598.777 €
Fondsenwerving via Dokters van de Wereld Luxemburg	291.095 €	585.661 €
Andere privé-fondsen	248.349 €	202.580 €
Consortium 12.12	669.374 €	76.700 €
Legaten	650.599 €	1.147.640 €
OPENBARE INKOMSTEN	15.450.600 €	17.625.336 €
Multilaterale instellingen (DG Echo, EU, Unicef, MERF..)	10.415.612 €	8.725.223 €
Nationale overheden binnen EU (DG Lux, AFD, DFID)	552.114 €	2.161.290 €
Nationale overheden buiten de EU (MAECD, DDC, OFDA)	1.172.210 €	1.753.414 €
Regionale en gemeenschapsinstellingen (WBI, COCOF, COCOM)	468.048 €	244.399 €
Provinciale overheden	19.465 €	17.038 €
Gemeentelijke overheden	0 €	263.491 €
Ministerie van buitenlandse zaken	2.139.871 €	3.704.604 €
Andere instellingen (Riziv, OCMW's FEDASIL, FONDS 4S, Nationale loterij...)	683.279 €	755.877 €
ANDERE PRODUCTEN	152.001 €	75.322 €
TOTAAL	21.402.545 €	23.893.457 €
Ratio Publieke en private inkomsten	**74%**	**74%**

UITGAVEN

		2016
SOCIALE MISSIE	18.145.055 €	20.730.528 €
Internationaal:	12.730.100 €	14.559.285 €
Mali	2.798.996 €	4.596.169 €
Congo	1.315.491 €	2.385.904 €
Haïti	165.197 €	834.000 €
Niger	1.179.806 €	1.842.545 €
Tunisië	361.115 €	512.481 €
Marokko	820.717 €	771.873 €
Griekenland	5.379.474 €	3.131.331 €
Kroatië	169.393 €	394.982 €
Urgenties-Honger	539.911 €	90.000 €
Belgische projecten	1.992.636 €	1.809.757 €
Steun aan partners	1.974.856 €	3.312.819 €
Internationaal Netwerk Dokters van de Wereld	1.412.619 €	2.267.247 €
Lokale partners	562.237 €	1.045.572 €
Beheer missies	989.448 €	647.284 €
Communicatie en pleidooi	458.015 €	401.383 €
FONDSENWERVING	1.411.078 €	1.372.352 €
ALGEMENE ADMINISTRATIE	1.075.560 €	1.357.174 €
ANDERE	576.052 €	224.920 €
TOTAAL	21.207.745 €	23.684.974 €

MENSEN EN DIVERSITEIT

HUMAN RESOURCES

BELGISCHE WERKNEMERS

In 2017 werkten 77 mensen voor Dokters van de Wereld in België. 44 van hen werkten op de hoofdzetel en 32 mensen werken voor onze nationale Belgische projecten gericht op de zorg voor de meest kwetsbare mensen in België.

Dokters van de Wereld is een vrouwelijke organisatie: 52 van de 75 werknemers zijn vrouw.

In 2017 werden 40 nieuwe mensen aangeworven en vertrokken 39 mensen de organisatie (14 contracten van onbepaalde duur, 24 contracten van bepaalde duur en 1 vervangcontract).

INTERNATIONALE WERKNEMERS

In 2017 bestond de expatploeg uit 17 personen, waarvan 6 vrouwen en 11 mannen. We werken bewust met weinig expats: Dokters van de Wereld investeert liever in het potentieel en de collectieve intelligentie van lokale werknemers.

13 mensen werden aangeworven (hernieuwing contract of nieuwe contracten) en 17 mensen verlieten de organisatie.

VRIJWILLIGERS

Onze vrijwilligerscommunity blijft groeien: van 440 vrijwilligers in 2016 tot 557 vrijwilligers in 2017. Die nieuwe vrijwilligers gingen vooral aan de slag in de humanitaire hub.

De vrijwilligers zijn de motor van onze projecten in België: zonder hen zou Dokters van de Wereld niet bestaan.

VAKBONDSVERTEGEN-WOORDIGING EN SOCIALE VERKIEZINGEN

In 2016 werden voor de eerste maal sinds de geschiedenis van Dokters van de Wereld sociale verkiezingen georganiseerd. 6 effectief verkozen leden vormen sindsien het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) en komen maandelijks bijeen.

In 2017 werd een diversiteitsplan ontwikkeld i.s.m Actiris. Dit plan wordt de komende 2 jaar in uitvoering gebracht.

BEDANKT VOOR JULLIE STEUN

WE ZIJN ALLEMAAL DOKTERS VAN DE WERELD

Redactie: Emmy Deschuttere - Vertaling: IsoTranslations, Sibylle Van Weymeersch, Jonathan Hardenne - Inhoudelijk advies: teams Dokters van de Wereld - Voorzitter: Michel Roland - Fotos: Kristof Vadino, Seyba Keita, Jan Aelberts, Mingo Venero, Jelle Boone, Reuters, Olivier Papegnies, Allan Wulus, Renato Pejkovic, Thiva Guerdin - Layout: Ariane Gielen, Gilgraphic sprl - Dokters van de Wereld heeft de ethische code van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (AERF) ondertekend. Dit betekent dat onze donateurs minstens 1 keer per jaar uitvoerig geïnformeerd worden over de aanwending van hun giften.